

OBSAH

1. KAPITOLA – MEZINÁRODNÍ FINANČNÍ SYSTÉM

Úvod	11
Cíl	12
A) Důvody vzniku mezinárodního měnového systému	12
Krise	12
Východisko	13
B) Vznik a vývoj „bretton-woodských institucí“	14
Mezinárodní měnový fond	14
Skupina Světové banky	24
C) Sedmdesátá s osmdesátá léta: vývoj od fixních kursů k řízenému floatingu	31
První polovina sedmdesátých let	32
Přelom sedmdesátých a osmdesátých let	33
D) GATT (WTO), OECD, souvislosti liberalizace běžných a kapitálových účtů platební bilance	36
Institucionalizace snah o odbourání obchodních bariér, GATT (WTO)	37
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)	40
E) Úloha rozvojových bank po pádu železné opony (vznik EBRD)	46
F) Mezinárodní organizace v devadesátých letech: nové výzvy	51
Ekonomiky v transformaci	51
Zvyšující se mobilita kapitálu	54
Volatilita kursů hlavních měn na světových trzích	56
Výzvy, před kterými stojí MMF	57
Nové iniciativy Světové banky pro 2. pol. 90. let	58
G) ČR a její účast v mezinárodním finančním systému	58
Vývoj po roce 1945	58
Vývoj po roce 1989	59
H) Shrnutí	64

2. KAPITOLA – EVROPSKÁ INTEGRACE A JEJÍ VÝZNAM PRO MEZINÁRODNÍ I ČESKÉ BANKOVNICTVÍ

Úvod	67
Cíl	68
A) Integrovační procesy: Od Římské smlouvy k Maastrichtu	68
Obecné pojetí integrace	68
Postupné kroky evropské integrace	70
B) Evropská měnová unie, EMU a budoucí systém centrálních bank	76
První etapa měnové integrace	76
Druhá etapa měnové integrace	79
Třetí etapa měnové integrace	81
C) Úloha Banky pro mezinárodní platby v Basileji	85

	Spolupráce centrálních bank	87
	Ekonomický a měnový výzkum	89
	BIS jako banka centrálních bank	90
D)	Deregulace evropského bankovníctví: soutěž a směrnice	90
	Regulace bankovního sektoru	91
	Deregulační vlna	92
	Směrnice a předpisy	93
E)	Financování činnosti institucí ES a Evropská investiční banka	99
	Rozpočet ES	100
	Evropská investiční banka	102
F)	Proces přidružení České republiky a české bankovníctví	104
	Dohoda o přidružení mezi ČR a ES, proces sblížení legislativy a <i>Bílá kniha</i>	105
	Program Phare a pomoc českému bankovníctví	110
	Možné dopady procesu přidružení na české bankovníctví	115
G)	Shrnutí	117

3. KAPITOLA – RATING: JEHO VÝZNAM PRO STÁT, BANKY A INVESTORY

	Úvod	121
	Cíl	122
A)	Co je rating a k čemu slouží	122
B)	Hlavní ratingové agentury	124
	Historie ratingu a jednotlivých agentur	125
	Rizika dalšího vývoje	128
C)	Hodnocení důvěryhodnosti země (<i>sovereign ceiling</i>)	130
	Význam stanovení ratingu země	130
	Metodologie stanovení ratingu země	131
	Postup při stanovení ratingu země	135
D)	Rating komerčních bank	140
	Postup při stanovení ratingu banky	140
	Kritéria hodnocení	142
E)	Škály hodnocení a ratingová typologie	151
	Škály hodnocení	151
	Typy ratingu	155
	Důležitost ratingu od uznávané agentury a jeho spolehlivost	158
F)	Vývoj ratingu ČR: české banky v zorném poli ratingových agentur	161
G)	Shrnutí	166

4. KAPITOLA – DEVIZOVÉ TRHY

	Úvod	169
	Cíl	170
A)	Důvody vstupu na devizový trh, faktory ovlivňující vývoj devizových kursů	170
	Devizový kurs, jeho vývoj a očekávání	170
	Devizový trh	173
	Teorie parity kupní síly	174

B)	Platební bilance a význam devizových rezerv	180
	Varianty pevného devizového kursu	181
	Systém pohyblivých devizových kursů	184
	Platební bilance	185
C)	Rizika na devizovém trhu, úloha pojištění a zjištění	191
	Riziko a jeho druhy	192
	Ochrana proti riziku	194
D)	Financování a pojištění zahraničního obchodu, jeho podpora státem.	195
	Systémová podpora exportu	195
	Exportní úvěry	198
	Národní a mezinárodní instituce na podporu exportního financování.	202
	Podpora exportu u nás	207
E)	Obchody mezi bankami, typy transakcí a nástroje zajištění proti riziku	209
	Devizový trh	209
	Typy devizových transakcí	215
F)	Shrnutí	224

5. KAPITOLA – MEZINÁRODNÍ TRHY OBLIGACÍ A PŮJČEK

	Úvod	227
	Cíl	228
A)	Základní pojmy, souvislosti, instituce	228
	Definování pojmů	229
	Instituce	231
B)	Syndikované půjčky	234
	Příčiny popularity syndikovaných úvěrů v polovině 90. let	234
	Vstup na trh z pohledu vypůjčovatele	235
C)	Emise obligací	245
	Definování pojmů	245
	Euroobligace	248
	Yankee trh	256
	Japonské trhy (Samurai, Shibosai)	264
	Německý trh	268
D)	Mezinárodní trhy obligací a půjček v 90. letech a čeští dlužníci na nich	272
E)	Shrnutí	277

6. KAPITOLA – CHARAKTERISTIKY BANKOVNÍCH SEKTORŮ PODLE HLAVNÍCH TYPŮ

	Úvod	281
	Cíl	281
A)	Základní pojmy a historické souvislosti.	282
	Historický přehled	282
	Typy organizace bankovního sektoru.	286
B)	Německo a model univerzálního bankovníctví	288
	Vývoj německého bankovníctví	288
	Univerzální model	293
C)	Velká Británie a USA – model specializovaného bankovníctví	297

	Britský model	297
	USA – typický představitel specializovaného bankovníctví	304
D)	Japonsko a model segmentovaného bankovníctví	311
	Vývoj japonského bankovníctví	311
	Segmentované bankovníctví	313
E)	Trendy vývoje bankovníctví ve světě.	321
	Charakteristické rysy současné vývojové etapy	322
F)	Shrnutí	331
	CELKOVÉ SHRNU TÍ	334
	Slovníček pojmů	337
	Použitá literatura	345